

Školitelský posudek na bakalářskou práci Martina Miklošoviče „Společenská reflexia problematiky zobrazenia drog v českom filme“

Předložená bakalářská práce měla poměrně složitou genezi – jedná se už o třetí finální verzi, přičemž předchozí dvě podoby textu neodpovídaly požadavkům KFS FF UK na bakalářskou práci – první text se snažil „vyřešit“ celou oblast drogové problematiky a byl tematicky tak široký, že neumožňoval dostatečné uchopení tématu, navíc oblasti filmu v něm bylo věnováno pouze okolo dvaceti stran. Po jednomyslné dohodě školitele práce, doc. PhDr. Jiřího Šípka, CSc. z Katedry psychologie FF UK (s nímž ovšem student práci v průběhu psaní prakticky nekonzultoval) a mne jako konzultantky nebyla práce vůbec připuštěna k obhajobě.

Druhá verze textu měla podobný osud – opět byla napsaná bez konzultací se školitelem a věnovala se příliš širokému tématu zobrazení drog v americkém filmu, přičemž natolik kopírovala dvě přehledové studie vydané na toto téma, že nejen nepřinášela do problematiky žádné nové vhledy, ale příliš se blížila plagiátu. Ani tato verze práce nebyla připuštěna k obhajobě.

Teprve při třetím pokusu student souhlasil jak se zúžením a zpřesněním tématu, tak i s postupným předkládáním jednotlivých kapitol ke schválení školiteli, a výsledkem je práce nejen odpovídající regulím katedry, ale také text prozrazující jak schopnost autora pečlivě zpracovat dané téma, tak i jeho stylistickou a pisatelskou jistotu.

Tématem práce se staly ohlasy na československé a české filmy věnující se alespoň okrajově tématu drog, které byly natočeny v období let 1974–2010. Autor toto poměrně dlouhé časové údobí dělí na tři úseky (první do roku 1989, dále do roku 2000, následně do roku 2010), a sleduje reflexi těchto snímků v denním tisku, specializovanější publicistice a odborném tisku, u novějších filmů pak okrajově reflektuje i v internetovou publicistiku a reflexi ve webových databázích. Tak je práce vymezená jako primární výzkum a zaměřená na zmapování materiálu, zároveň metodologicky spadá do oblasti recepčních studií. Toto vymezení dovoluje autorovi využít poměrně mechanickou heuristiku, aniž by musel přesněji vymezovat konceptuální rámec či složitěji definovat základní pojmy, což by bylo nutné, ať již by se zaměřil na téma reprezentace či zacíлил na analýzu možností vizualizace vnitřních stavů, která byla plánovanou součástí původního zadání tématu (obojí by vyžadovalo velmi propracovanou metodickou „nástrojovou sadu“).

Výsledkem je poměrně pečlivá přehledová práce, která odráží nejen vývoj reprezentace drog (zjednodušeně řečeno od odstrašujícího motivu k jeho „zesamozřejmění“ až k přehlížení společenského rizika návykových látek ve filmech z posledního desetiletí), ale také přináší zajímavý vhled do recenzentské praxe v československých a českých médiích v posledních třech desetiletích. Bohužel zde absentuje analytičtější vhled do nalezeného materiálu, který by ještě lépe obě tematické linie propojil. Charakter přehledové studie je právě kvůli absenci analytických vhladů místy trochu repetitivní a předvídatelný, nejlépe práce funguje, když autor doplní zaměření na recepci také produkčními kontexty, což je asi nejlépe obsaženo v pasáži věnované filmu *Pavučina* (která je ovšem podepřena také delší citací formální analýzy filmu ze studie Lukáše Skupy otištěné v *Cinepuru*). Podobné exkurzy by dodaly textu více „životnosti“, ovšem text už v této podobě přesahuje délku obvyklou u bakalářské práce, takže zaměření pouze na mapování ohlasů je logické.

Práce zároveň ukazuje, že autor je formulačně a stylisticky zdatný a dokáže logicky vystavět a strukturovat text. Sebraný materiál může být užitečnou pomůckou pro další bádání v této oblasti.

Jsem ráda, že anabáze Martina Miklošoviče s tématem „film a drogy“ nakonec vedla k zdárnému cíli, doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou velmi dobře.

V Praze, 8.2.2012

PhDr. Petra Hanáková, Ph.D., KFS FF UK